

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U003379

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чумаєва Юлія Володимирівна

2. Chumaeva Yulia Volodimirivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-05-2014

Спеціальність за освітою: 7.040101

Місце роботи здобувача: Український науково-дослідний інститут медицини транспорту

Код за ЄДРПОУ: 22222222

Місцезнаходження: вул.. Канатна,92, м. Одеса, 65039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65082, Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Індивідуально-типологічні особливості пожежних-рятувальників як чинник їх психологічної реабілітації.
2. Fire-rescuers' individual-typological characteristics as a factor in their psychological rehabilitation

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: індивідуально-типологічні особливості пожежних-рятувальників. Предмет дослідження: показники типу вищої нервової діяльності (ВНД), індивідуально-типологічних особливостей особистості та динаміка показників психологічного статусу пожежних-рятувальників в період реабілітації. В дисертації був використаний наступний комплекс методів: теоретичні: аналіз, синтез, узагальнення, класифікація та систематизація досліджень з питання індивідуально-типологічних особливостей особистості та їх впливу на процеси психологічної реабілітації; емпіричні: психодіагностичний метод та спостереження. Використання автоматизованої комп'ютерної програми "МОРТЕСТ" (варіант "СПАС") надало можливість простежити в динаміці показники таких функцій ВНД, як оперативна пам'ять (ОП), реакція на рухомий об'єкт (РРО), рухливість нервових процесів (РНП). Статистична обробка матеріалів дослідження проведена методами варіаційної статистики, кластерного, кореляційного та дискримінантного аналізу із використанням комп'ютерної програми SPSS 18 for Windows та додатку Microsoft® Office Excel. Інтерпретація отриманих результатів здійснювалась за допомогою кількісних порівняльно-статистичних

методів з подальшим якісним аналізом та узагальненням результатів. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше:- розроблено та науково обґрунтовано програму психологічної реабілітації пожежних-рятувальників;- запропоновано показник стомлення, що враховує зростання помилок при визначенні диференційованої сенсомоторної реакції в ситуації зростаючої швидкості подачі сигналів, та дозволяє виявити можливості випробовуваних виконувати складну аналітико-синтетичну діяльність в умовах дефіциту часу і оцінювати зниження працездатності під час моделювання реакції вибору;- визначено професійно-стажові особливості динаміки психологічного статусу пожежних-рятувальників в період психологічної реабілітації, виявлено переваги впливу показника віку на ефективність психологічної реабілітації перед показником стажу; - виявлено значний рівень впливу базових типологічних властивостей на актуальний психоемоційний стан, а також на направленість його динаміки в період психологічної реабілітації для пожежних-рятувальників;набули подальшого розвитку - уявлення про взаємозв'язок індивідуально-типологічних особливостей особистості та ефективності психологічної реабілітації; - теоретичні та експериментальні підходи до проблеми психологічної реабілітації з урахуванням індивідуально-типологічних особливостей особистості.Практичне значення отриманих результатів. Вдосконалено комплексну систему медико-психологічної реабілітації (МПР), яка дозволяє оцінити психологічний статус реабілітантів з точки зору функціональних рівнів, ступенів професійного стресового навантаження, психологічних і психофізіологічних станів.Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. Object of research: individual-typological features of firemen-rescuers. Subject of study: indicators of higher nervous activity type (HNA), individual-typological features of personality and dynamics of the psychological status of firemen-rescuers during the rehabilitation period. The following methods are used in the process of our research: theoretical: analysis, synthesis, generalization, classification and systematization of studies on individual-typological features of the personality and their influence on the process of psychological rehabilitation; empirical: psychodiagnostic method and observation. Using an automated computer program "MORTEST" (option "SPAS") made it possible to monitor indicators of such HNA functions as random access memory (RAM), the response to a moving object (RMO), the mobility of nervous processes (MNP). Statistical processing of research materials was carried out by methods of variation statistics, cluster, correlation and discriminating analysis using the computer program SPSS 18 for Windows applications and Microsoft © Office Excel. Interpretation of the results was carried out using quantitative comparative statistical methods followed by qualitative analysis and generalization of the results. Scientific novelty of the results is:- the program of firemen-rescuers' psychological rehabilitation was worked out and scientifically grounded; - the rate of fatigue was suggested, taking into account the errors increase in determining differentiated reaction in a situation of rising speed signaling; it also allows to determine the possibilities of the tested to perform complex analytic-synthetic activity under time pressure and evaluate performance decreasing while modeling choice reaction; - professional peculiarities of the dynamics of the psychological status of firemen-rescuers at the psychological rehabilitation period are defined; the advantages of age influence on the psychological rehabilitation efficiency are revealed; - the significant influence level of basic typological peculiarities on emotional state is defined as well as on its dynamic direction during firemen-rescuers' psychological rehabilitation; - the correlation between individual-typological personality features and psychological rehabilitation is developed; - theoretical and experimental approaches to the problem of psychological rehabilitation taking into account individual-typological personality features are improved. The practical significance of the results. The complex system of medical and psychological rehabilitation (MPR) is improved, which allows to define the rehabilitants' psychological status viewing functional levels, stages of professional stress pressure, psychological and psycho-physiological conditions. Scope institutions of higher education, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Псядло Едуард Михайлович

2. Psyadlo Eduard Mikhaylovich

Кваліфікація: д.б.н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочелюк Віталій Йосипович

2. Бочелюк Віталій Йосипович

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бринза Ірина Вячеславівна

2. Бринза Ірина Вячеславівна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.